Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001634

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-05-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гут Сергій Федорович

2. Serhii Gut

Кваліфікація: 081

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 21-06-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8811

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10, 10.31

Тема дисертації:

1. Примирні процедури в господарському процесі: проблеми теорії та практики.

2. Conciliatiory Procedures in Commercial Litigation: theory and practice issues.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню примирних процедур в господарському процесі. У розділі 1 «Теоретико-правові засади примирних процедур у господарському процесі» досліджено поняття, роль та значення примирення та примирних процедур в господарському процесі, а також Види (способи) примирення в господарському процесі України. З урахуванням систематизації особливостей примирних процедур (процедур примирення) запропоновано визначати їх як добровільну форму взаємодії між сторонами конфлікту, спрямовану на вирішення спору між ними. Аргументовано коректність використання словосполучення «процедура примирення» або просто «примирення» замість понять «примирювальні процедури», «примирні процедури». Вдосконалено поділ способів вирішення спорів на судові та позасудові з виділенням в межах судових способів: (1) таких, які потребують активної участі судді (врегулювання спору за участі судді), та (2) таких, які не передбачають втручання судді на стадії пошуку мирних шляхів врегулювання спору, а суддя залучається до участі в примиренні лише на останньому етапі, і його завдання фактично полягає в перевірці законності умов урегулювання спору, до якого дійшли сторони (визнання позову, відмова

від позову, укладання мирової угоди сторонами). Систематизовано наступні переваги примирних процедур у господарському судочинстві: а) збереження ділових відносин «на майбутнє»; б) виявлення та усунення причин та умов, що породжують факти невиконання зобов'язань та інші порушення договірної дисципліни; в) швидке відновлення порушених прав фізичних та юридичних осіб; г) налагодження ефективної комунікації між сторонами конфлікту; д) універсальність, доступність та відносна процесуальна свобода; є) учасники процедури зберігають повний контроль над її перебігом. Дообґрунтовано недоцільність регулювання на законодавчому рівні переговорів, посередництва та інших примирних процедур, оскільки вони мають бути гнучкими за своєю природою та підлаштовуватися під особливості конкретних конфліктів між сторонами. Доводиться доцільність закріплення права, а не обов'язку застосовувати врегулювання спору за участі судді, досудове врегулювання спору, медіацію та інші процедури примирення. Запропоновано відносити до видів (способів) примирення в господарському процесі України: досудовий порядок врегулювання спорів; врегулювання спору за участю судді; мирову угоду. Дообґрунтовано необхідність розширення роз'яснювальної роботи відносно примирних процедур та закріплення у ГПК України обов'язку судді в ході розгляду справи повідомляти про можливість використання примирних способів вирішення спорів на будь-якій стадії процесу до вирішення господарської справи. Дістало подальшого розвитку виявлення категорій господарських спорів, по яких доцільно використовувати процедури примирення, з виділенням наступних: (1) за необхідності оперативного вирішення спору; (2) якщо спір стосується більшою мірою технічних питань; (3) наявність між сторонами складного взаємного інтересу, який не повністю лежить або взагалі не лежить в площині права; (4) наявність у спорі комерційної таємниці або іншого конфіденційного питання, яке сторони не бажають виносити на розгляд сторонніх осіб. Вперше запропоновано розгляд справи у наказному провадженні у разі, якщо між сторонами до цього було проведено процедуру примирення (медіацію тощо), за підсумками якої укладено медіаційну (мирову) угоду. У розділі 2 «Характеристика процедур примирення в господарському судочинстві» проведено комплексний аналіз досудового (претензійного) порядку врегулювання господарських спорів, врегулювання спору за участю судді та мирової угоди як різновидів примирних процедур в господарському судочинстві. Зроблено висновок, що за своєю сутністю на сьогодні інститут досудового врегулювання спорів доречніше називати «позасудовий (претензійний) порядок врегулювання спору» з визнанням його факультативною стадією господарського судового процесу. З урахуванням динамічності та оперативності господарських відносин запропоновано скоротити строк, що надається законодавцем для відповіді на претензію, з одного місяця до 10 днів. Дообґрунтовано вдосконалення процедури врегулювання спору за участю судді шляхом проведення даної процедури іншим суддею, призначеним автоматизованим розподілом справ, який пройшов навчання відповідно до Закону України «Про медіацію», або незалежним медіатором, список яких має бути у господарському суді. Якщо врегулювання спору за участю судді не буде успішним, то суддя, який первісно розглядав господарську справу, продовжить її розгляд. Аргументовано доцільність проведення одноособового врегулювання спору за участю судді суддею-доповідачем незалежно від того, в якому складі розглядається справа. З урахуванням сутності нарад судді в процедурі врегулювання спору за участі судді запропоновано перейменувати «закриті» наради в «окремі». Дістав подальшого розвитку підхід, що завдання посередника не співпадають із завданнями відправлення правосуддя, які виконує суддя.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of conciliatory procedures in commercial proceedings. Chapter 1, "Theoretical and Legal Foundations of Conciliatory Procedures in Commercial Litigation", explores the concept, role, and significance of reconciliation, as well as the types (methods) of Conciliatory Procedures used in Ukraine's commercial process. Conciliatory procedures are defined as voluntary interaction between parties aimed at dispute resolution. It is argued that terms like 8 "conciliatory procedure" and "reconciliation" are more accurate than expressions like "reconciliation procedure" and "reconciliatiory procedure". The classification of dispute resolution methods is refined, distinguishing between judicial and extrajudicial ones. Among judicial methods, a distinction is made between (1) those requiring active judicial involvement (e.g., judge-assisted settlement), and (2) those involving the judge only at the final stage (e.g., settlement agreement approval, withdrawal of a claim, admission of a claim). Key advantages of conciliatory procedures are summarized: preserving business relations,

identifying causes of contract breaches, fast rights restoration, efficient communication, flexibility, and party control over the process. The dissertation argues against strict legislative regulation of negotiation, mediation, and other conciliatory forms, as flexibility is essential. It supports granting a right, not an obligation, to use judge-assisted settlement or mediation. Three main types of reconciliation in Ukraine's commercial process are proposed: pre-trial dispute resolution, judge-assisted settlement, and settlement agreements. It has been further substantiated that there is a need to expand awarenessraising efforts regarding conciliation procedures, as well as to establish in the Commercial Procedure Code of Ukraine the judge's obligation to inform the parties – at any stage of the proceedings prior to the resolution of a commercial dispute – about the possibility of using amicable methods of dispute resolution. The identification of categories of commercial disputes where conciliation procedures are appropriate has been further developed, with the following cases highlighted: (1) when there is a need for the prompt resolution of the dispute; (2) when the dispute primarily concerns technical issues; (3) when the parties share a complex mutual interest that does not fully-or at all-fall within the legal domain; (4) when the dispute involves trade secrets or other confidential matters that the parties prefer not to disclose to third parties. For the first time, the dissertation proposes allowing simplified court proceedings when a settlement (e.g., a mediation agreement) has already been reached. Chapter 2, "Characteristics of Reconciliation Procedures in Commercial Proceedings", provides in-depth analysis of pre-trial resolution, judge-assisted settlement, and settlement agreements. It has been concluded that, in essence, the current institution of pre-trial dispute resolution would be more appropriately referred to as the "extrajudicial (claim-based) procedure for dispute resolution," recognizing it as an optional stage of the commercial court process. Given the dynamic and time-sensitive nature of commercial relations, it is proposed to reduce the legislative response period to a claim from one month to 10 days. Improvements to judge-assisted settlement include involving a specially trained judge or mediator. The procedure could be led by another judge (appointed via automatic case distribution) or by an in-court mediator.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Legal mechanisms for protection of the rights of participants in contractual and non-contractual legal relations / S. S. Sviatoshniuk, L. O. Bakalo, O. V. Bilostotskyi, S. F. Gut, O. I. Chaikovskyi, O. M. Zaiets // Cuestiones Políticas. – 2021. – Vol. 39, no 71. – P. 147–165.
- ут С. Ф. Змагальність і дискреційність у механізмі реалізації права сторін на примирення в судовому процесі / С. Ф. Гут // Вісник Одеського національного університету. Правознавство. – 2024. – Т. 26, вип. 2(39). – С. 17–20.
- Гут С. Ф. Мирова угода в господарському судочинстві / С. Ф. Гут // Правова держава. – 2024. – № 55. – С. 99–106.
- Гут С. Ф. Досудовий порядок врегулювання господарських спорів / С. Ф. Гут // Аналітично-порівняльне правознавство. – 2024. – № 6. – С. 315–319.

Наукова (науково-технічна) продукція: проєкти нормативно-правових документів

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 01180001585 01230102299

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанова Тетяна Валеріївна

2. Tetiana Stepanova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ніколенко Людмила Миколаївна

2. Liudmyla Nikolenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренко Наталія Олегівна

2. Nataliia Petrenko

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Токарчук Людмила Михайлівна

2. Liudmyla Tokarchuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаран Ольга Володимирівна

2. Olha Haran

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6757-6309

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Миколенко Олена Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Миколенко Олена Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Лукашук Світлана Борисівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна